

Revistă pentru românii de pretutindeni editată de Centrul de Studii pentru Resurse Românești
Contact: office@centruldestudii.ro

**Voronin pune
măciuca
pe opoziție** ▶ pag. 2

**Cronica
unei supărări
anunțate** ▶ pag. 3-6

**Românii timoceni
își caută drepturile
în Justiție** ▶ pag. 7

**Românii vor liceu
la Vidin** ▶ pag. 8

De ce s-a supărat Voronin pe România

Intrarea României în Uniunea Europeană a provocat o furtună la Chișinău: sute de mii de oameni și-au declarat intenția de a-și redobândi cetățenia română. Gestul reparatoriu oferit de București basarabenilor a devenit o salvare pentru românii din stânga Prutului. Intențiile de fugă de pe moșia boierului Voronin depășesc orice previziune: aproximativ un milion de basarabeni vor să intre în UE pentru a scăpa de comuniști.

După ce la începutul acestui an Voronin i-a promis lui Băsescu că va permite deschiderea a încă două consulate românești în Republica Moldova, președintele de la Chișinău a declanșat în ultimele trei luni un atac fără precedent împotriva României. Vă pre-

zentăm pe larg evoluția principalelor evenimente pe relația București-Chișinău în primele trei luni ale anului 2007. Aproape o dată pe săptămână Voronin se zborșește către România, speriat de faptul că ar putea rămâne fără supușii plecați în căutarea unei vieți mai bune. Ziua unirii Basarabiei cu România - 27 martie - a reprezentat un apogeu: poliștii lui Voronin au ieșit pe străzile Chișinăului și au arestat în stânga și în dreapta. Comuniștii s-au întors la ceea ce știu mai bine: la măciucă.

Poziția lui Voronin este una cât se poate de precară. Și-a pierdut orice urmă de credibilitate la Moscova după țepa magistrală dată țarului Putin căruia i-a refuzat un proiect de stabilire permanentă

a trupelor ruse pe Nistru. Rusia încă pedepsește Chișinaul - iar Voronin nu mai are nici o intrare la Kremlin, mai ales după ce tocmai a fost refuzat acolo și președintele ucrainean Iușcenko. Nici la Uniunea Europeană nu are mare trecere Voronin - Republica Moldova rămâne în continuare ținută în Politica Europeană de Vecinătate, fără șanse vizibile de aderare. Doar vocea României cere pentru Republica Moldova o șansă egală cu a Croației. Însă dacă țara dintre Prut și Nistru nu va fi primită în Uniune - măcar oamenii să fie lăsați să ducă o viață mai bună, reprimind cetățenia română care le-a fost răpită de Armata Roșie.

George DAMIAN

Voronin pune măciuca pe opoziție

Provocările regimului comunist de la Chișinău la adresa României au culminat pe 27 martie - ziua Unirii Basarabiei cu România - când au fost reținute 26 de persoane care au ținut să aniverseze această zi. Pe 27 martie, în jurul orei 11.00, la intersecția străzilor Bernardazzi și Armenească, 15 reprezentanți ai Partidului Liberal (PL), care se îndreptau spre Cimitirul Central din str. Armenească pentru a depune flori la mormintele deputaților din Sfatul țării, au fost reținuți, încărcăți în dube și duși la

Comisariatul de poliție al sectorului Centru. Membrii PL se deplasau pe trotuar, fără să periclitizeze ordinea publică și circulația transportului. Printre cei reținuți s-au numărat Mihai Ghimpu, președintele, și Dorin Chirtoacă, vicepreședintele PL. Ei purtau două drapeluri ale RM și unul al UE și niciun fel de pancarte. Dintre cei 15 membri ai Partidului Liberal din Republica Moldova 4 au fost amendați cu câte 200 de lei, cercetările continuând în cazul celorlalți 11.

Ziariști reținuți

O dată cu liberalii reținuți au ajuns la poliție și echipa de filmare de la „PRO TV Chișinău” prezentă la eveniment. Potrivit lui Cătălin Giosan, directorul postului de televiziune, motivul invocat de către comisarul Dumitru Rusu este că jurnaliștii au fost reținuți „din greșală, în îmbulzeala care s-a creat”. „Este evident, însă, că reținerea colegilor noștri a fost un act intenționat, întrucât reporterul Maia Andrușca avea microfonul în mână, iar operatorul avea camera pe umăr. Din imaginile filmate se vede clar că echipa noastră se afla la o distanță de mai bine de 50 de metri de locul în care protestatarii erau urcați cu forța în mașina poliției”, a adăugat Giosan.

Ceva mai târziu, în chiar sediul Comisariatului de poliție Centru, a fost reținută echipa de filmare a postului „DTV”, care venise să ia imagini despre reținerea membrilor PL. Potrivit lui Ion Terguță, directorul „DTV”, polițiștii au scos caseta din camera de filmat și au demagnetizat-o, iar reporterul Tatiana Gavriluc a fost amenințată că i se va intenta dosar penal dacă va insista asupra acestui subiect.

Uniunea Jurnaliștilor de la Chișinău și-a exprimat indignarea și protestul în legătură

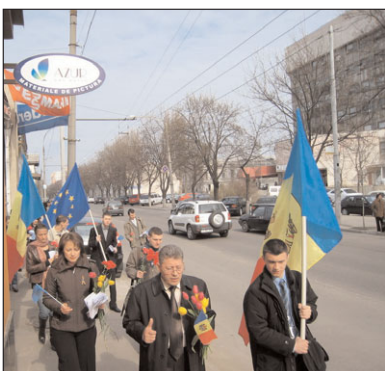
cu agresarea unor persoane, reținerea și deteriorarea materialului video filmat - acte ilegale săvârșite la 27 martie de reprezentanți ai organelor de poliție din Chișinău asupra a două echipe de filmare ale posturilor de televiziune ProTV Chișinău și DTV. Pro TV a înaintat un protest oficial, în care afirmă că acțiunea poliției a fost un atac deliberat la adresa libertății presei și cere ca polițiștii vinovați să fie cercetați pentru abuz în serviciu.

Salvați de de preoți

În jurul orei 13.00 un alt grup de tineri, reprezentând aripa tânără a Mișcării Unioniste, s-a adunat la Cimitirul din str. Armenească, relatează ziarul Timpul. Ei au venit cu steagurile și cu celelalte materiale ascunse în pungă, dar au fost urmăriți

îndeaproape și filmați de polițiști în civil. În pofida acestui fapt, un grup de clerici de la Mitropolia Basarabiei au organizat mici parastase la mormintele celor aproape 20 de deputați care au votat la 27 martie 1918 pentru Unirea Basarabiei cu Patria-mamă și care sunt înmormântați în Cimitirul Central. Constantin Jardan-Butnaru, liderul acestor tineri, ne-a spus că doar prezența preoților i-a salvat pe ei de la o eventuală reținere. El a menționat că anul trecut aceiași tineri s-au ales cu dosare penale pentru că au comemorat deputații din generația Unirii.

Tot pe 27 martie scriitorul Nicolae Dabija, președintele Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova, a fost convocat la poliție, unde i s-a deschis dosar pentru subminarea statalității Republicii Moldova, prin organizarea unui miting neautorizat la statuia lui Ștefan cel Mare - care însă a avut loc cu două zile înainte.

Cronologia unei supărări anunțate

Pe 16 ianuarie președintele Traian Băsescu a efectuat o vizită de lucru de câteva ore la Chișinău fiind întâmpinat în fața sediului Președinției de un grup de 50 de persoane care scandau „Trăiască România Mare !”, „Băsescu, Băsescu !”.

Coloana oficială a șefului statului a oprit în fața Palatului Prezidențial, iar Traian Băsescu s-a dus să le strângă mâinile oamenilor care îl aclamau.

În urma acestei întâlniri cei doi președinți au convenit deschiderea a două consulate românești, temporar, la Bălți și Cahul pentru rezolvarea problemei acordării vizelor pentru cetățenii moldoveni.

Băsescu a precizat că în România sunt aproximativ 530.000 de cereri de programare pentru obținerea cetățeniei române, existând dificultăți în a procesa un asemenea volum de solicitări. „Vom da prioritate studenților și absolvenților de studii superioare în acordarea cetățeniei române și vom modifica ulterior legislația”, a spus Traian Băsescu.

Prima supărare a lui Voronin

Pe 26 ianuarie, în discursul rostit cu ocazia întâlnirii cu diplomații străini acreditați la Chișinău președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, s-a arătat deranjat de insistența cu care conaționalii săi încearcă să obțină cetățenie română.

„Dacă Uniunea Europeană (UE) nu vede o problemă în faptul că patru milioane de cetățeni ai Republicii Moldova vor putea beneficia de libertățile europene în cazul în care vor dispune de pașapoarte românești, atunci, cred eu, vom fi în stare să găsim argumente pentru Uniunea Europeană de a soluționa problema acestor patru milioane de oameni pe baza cetățeniei moldovenești”, a declarat, vădit supărat, președintele Voronin.

„Nu vrem și nu vom fi de acord cu acele probleme ale vecinătății europene care au apărut pentru cetățenii și mediul de afaceri din Moldova după aderarea României și Bulgariei la UE”, a mai spus Voronin. „Republica Moldova, cetățenii ei au obligația să facă tot posibilul pentru a beneficia în cel mai scurt timp de acele patru libertăți care fac atât de atractivă UE. Noi ne vom bucura

și mai sincer de succesele vecinilor noștri din vest când cetățenii Moldovei vor dispune de toate drepturile de circulație de care se bucură cetățenii României vecine”, a continuat președintele de la Chișinău.

Avertisment de la București

Pe 4 februarie, președintele Traian Băsescu a afirmat la ProTV/: „Mă tem că depășim nivelul etnicilor români din Moldova cu solicitări de cetățenie în perioada următoare, de aceea, este esențial ca Moldovei să i se dea o perspectivă europeană, pentru că, altfel, tentația tuturor cetățenilor Republicii Moldova, pentru a beneficia de dreptul la mișcare, la muncă, va fi să ceară în mod legitim cetățenie română”.

Potrivit șefului statului român, problema revenirii Republicii Moldova și a cetățenilor ei în interiorul Uniunii Europene „nu este o chestiune care trebuie să țină de Băsescu, care astăzi este, mâine nu, de Vladimir Voronin, care astăzi este, mâine nu. Noi

vorbim de un popor, despărțit arbitrar și care trebuie să se întâlnească, să se reintâlnească, să se reintregească”.

Băsescu a subliniat că în problema vizelor responsabilitatea este împărțită între București și Chișinău: „Chișinăul nu a aprobat deschiderea a două consulate la Bălți și la Cahul, ceea ce a concentrat tot efortul pe Consulatul de la Chișinău. După discuția pe care am avut-o cu președintele Voronin, s-au dat spații, cred că deja avem câte trei oameni și la Cahul, și la Bălți. Probabil că săptămâna viitoare vor începe să funcționeze și cele două consulate, ceea ce va ajuta foarte mult la scăderea presiunii pe Consulatul de la Chișinău”.

Șeful statului consideră însă că problema, în prezent, o reprezintă cererile de acordare a cetățeniei române: „Evaluarea noastră este că în momentul de față avem 800.000 de cetățeni ai Republicii Moldova care cer cetățenie română și evaluarea este că, până la sfârșitul anului, să se ajungă la 1,5 milioane din 3,8 milioane, populația Republicii Moldova”.

Prima reacție a Moscovei

La 14 februarie cotidianul rus Neza-visimaia Gazeta titra „Republica Moldova devine românească“ afirmând că onorarea tuturor cererilor cetățenilor moldoveni care solicită cetățenie română poate conduce la situația în care, până la sfârșitul acestui an, Republica Moldova ar putea deveni pe jumătate românească. Amintind o declarație a președintelui Traian Băsescu potrivit căreia se așteaptă ca ambasada României la Chișinău să primească 1,5 milioane de cereri pentru obținerea cetățeniei române, Neza-visimaia Gazeta menționa că tot atâția alegători au votat în ultimele alegeri pentru parlamentul moldovean.

Posibilitatea ca Republica Moldova să-și piardă statalitatea a fost invocată, într-un scurt interviu acordat cotidianului rus citat, de către președintele Congresului comunităților rusești din Republica Moldova, Valeri Klimenko. Potrivit lui Klimenko, această posibilitate provoacă îngrijorarea populației rusefone, circa o treime din numărul total al cetățenilor Republicii Moldova, precizează publicația rusă. Klimenko a subliniat că „la coadă după pașapoarte românești stau sute de mii de persoane, printre care sunt și cetățeni rusefoni, care doresc să călătorească liber în Europa“.

Klimenko a mai afirmat: „În viitorul apropiat numărul cetățenilor români din Republica Moldova ar putea ajunge la 2 milioane de persoane, ceea ce înseamnă mai mult de jumătate din populația țării, și atunci se va putea pune întrebarea dacă Republica Moldova este un alt stat“.

A doua supărare a lui Voronin

Pe 24 februarie președintele Vladimir Voronin a ieșit la atac: a acordat un interviu agenției de presă oficiale de la Chișinău, Moldpres, în care a acuzat România de „discriminare“ la adresa etnicilor moldoveni. Voronin s-a folosit de vizita unor reprezentanți din România a unei auto-intitulate „Comunități a Moldovenilor“ de la Iași - asociație care și-a declarat ca scop sprijinirea „eticilor moldoveni“ din România.

„Cunoaștem cu toții destul de bine că în România zilelor noastre, până nu demult, nu era chiar atât de simplu să-ți declari pe față identitatea moldovenească“, a afirmat Vladimir Voronin care a continuat: „Moldovenii din România nutresc speranța că, după aderarea României la Uniunea Europeană, problema identității etnice va deveni în această țară o problemă ce va ține de exprimarea voinței cetățenilor, dar nu o politică impusă de sus. La noi, în (Republica

Moldova, de exemplu, nimeni nu constrânge pe nimeni să fie în exclusivitate moldovean. Poți să fii român, ucrainean, rus. Noi nu ne implicăm în problemele identității. Aceasta este problema cetățenilor înșiși. În România, din păcate, lista etniilor permise în acest stat este strict limitată, toate minoritățile naționale posibile sunt enumerate în legislație. Moldovenii nu figurează printre acestea. Și aceasta, din câte înțeleg eu, este astăzi principalul obstacol pentru legalizarea moldovenilor și a culturii lor în România. Este vorba de legalizarea acestui drept pentru o populație de circa 10 milioane de persoane care locuiesc în Moldova românească“.

Ministerul Afacerilor Externe de la București a refuzat să aibă vreo reacție față de declarațiile președintelui Voronin. „Noi nu recunoaștem existența unei etnii moldovenești, este foarte limpede asta. Poziția statului român a fost, în mai multe rânduri, exprimată, lucrurile sunt foarte clare în acest sens“ a declarat ministrul de externe Mihai Răzvan Ungureanu.

Băsescu cere o lege clară a cetățeniei

Pe 28 februarie Traian Băsescu le-a solicitat membrilor Guvernului să adopte în cel mai scurt timp noua lege a cetățeniei care să permită acordarea rapidă a cetățeniei române pentru cetățenii din Republica Moldova. Șeful statului a admis, într-o declarație susținută la Palatul Cotroceni, că România are, în mod real, o problemă cu Republica Moldova, care ține pe de o parte de capacitatea administrativă a țării noastre și pe de altă parte de relația politică.

„Am solicitat Guvernului ca, în cel mai

scurt timp, să adopte noua lege a cetățeniei care să permită acordarea rapidă a cetățeniei române pentru cetățenii Republicii Moldova. Este o necesitate politică. România nu poate reacționa decât decent la solicitările de acordare a cetățeniei făcute de cetățeni ai Republicii Moldova“, a spus șeful statului.

„Am rugat Guvernul să ia în considerare inclusiv posibilitatea emiterii unei ordonanțe de urgență care să vizeze simplificarea majoră a condițiilor de acordare a cetățeniei pentru etnicii români care locuiesc în afara frontierelor României. Legea trebuie să aibă în vedere necesitatea de a fi echitabilă față de oricine solicită cetățenie română“, a subliniat Traian Băsescu. El a menționat că, în luna ianuarie, când s-a deplasat într-o vizită de lucru la Chișinău, existau 800.000 de cereri de acordare a cetățeniei și niciun dosar deschis.

Presa rusă intervine din nou

Evocând începerea discuțiilor cu privire la crearea unui centru-pilot comun al statelor membre ale UE de acordare a vizelor în Republica Moldova, la inițiativa ministrului român de interne, Vasile Blaga, publicația de limbă rusă din Chișinău „Kommersant Plus“ a acuzat la 1 martie Bucureștiul de o „nouă ingerință în afacerile de stat și de politică externă ale Republicii Moldova“.

Astfel, „ignorând eforturile Ungariei pentru deschiderea unui asemenea centru la Ambasada Ungariei din Chișinău, România a preluat inițiativa și a obținut acceptul în acest sens de la Comisia Europeană“, consideră publicația citată. În opinia ziarului Kommersant Plus, „la orizont, se conturează o tendință de neînving pentru autoritățile

Republicii Moldova: în pofida gesturilor de protest ale președintelui Vladimir Voronin, Bucureștiul îl privează treptat de prerogative, una după alta, de parcă Republica Moldova ar face deja parte din România“.

Voronin își dă coate cu Moscova

La 3 martie președintele Vladimir Voronin l-a primit pe adjunctul secretarului Consiliului Securității Rusiei, Iuri Zubakov, fost ambasador al Rusiei la Chișinău. După această întrevedere, liderul de la Chișinău a recidivat în a ataca verbal România: „România este departe de statutul unui stat democratic european“, a declarat președintele Vladimir Voronin, vorbind în direct la postul de televiziune NIT din Chișinău.

Voronin a susținut că în cei 15 ani care au trecut de la proclamarea independenței Moldovei, din partea României are loc o „impunere primitivă a standardelor românești“. „Impunerea primitivă a standardelor românești, atât din afară, cât și din interior, a continuat în toți acești 15 ani din momentul proclamării independenței Republicii Moldova. Se face aceasta cu impertinență, în mod forțat“, a afirmat Voronin. În opinia lui Voronin, „atitudinea disprețuitoare a României față de Moldova a continuat în toți acești ani. Iar când ne împotrivim, ni se spune - cum îndrăzniți“. „Noi nu ne deosebim prin nimic de România în ceea ce privește statutul statalității noastre. Și nu vom accepta să ni se impună în mod obsedant standarde românești“, a mai subliniat președintele de la Chișinău care a ținut să adauge amenințator: „Vrem să fim stăpâni în propria noastră casă. Cine ne va împiedica, va primi o replică adecvată“.

Voronin a spus că: „organele puterii române au creat special o coloană puțin numeroasă, dar zgomotoasă, care a încercat să aplice în Moldova tot ceea ce a fost caracteristic României între anii 1918-1940. Aceasta s-a făcut cu sila, se poate spune că chiar cu impertinență. S-a ajuns la situația când specialiști români conduceau în Moldova aproape sectoare întregi“.

Atac frontal

Pe 6 martie, premierul de la Chișinău Vasile Tarlev a atacat frontal: a solicitat Uniunii Europene să intervină deoarece România amenință statalitatea și suveranitatea Republicii Moldova. Într-o declarație a premierului Vasile Tarlev, difuzată de agenția oficială Moldpres, Bucureștiul este acuzat că a exagerat intenționat numărul cererilor de cetățenie română depuse de moldoveni, iar decizia președintelui Traian

Băsescu legată de viitorul Centru European de Vize, gestionat de România, este considerată sfidătoare. „Modul speculativ în care situația specifică a Republicii Moldova, creată după ultima extindere a UE, este utilizată de statul vecin - România, este mai mult decât inadmisibil“, se afirmă în comunicatul guvernului moldovean.

Declarațiile recente ale conducerii României referitoare la cele 800.000 de cereri de acordare a cetățeniei române depuse de moldoveni și așa-numita obligație a României de a crea la Chișinău un Centru de Acordare a Vizelor pentru statele UE sunt considerate de guvernul moldovean „o sfidare nu doar a eforturilor depuse de autoritățile Republicii Moldova pentru facilitarea și, în perspectivă, liberalizarea regimului de vize, ci și a deciziilor statelor membre ale UE“.

Lipsa de dorință a autorităților române de a semna Tratatul de bază și pe cel de frontieră nu poate fi interpretată decât ca o confirmare a adevăratelor intenții pe care conducerea României le are - se mai arată în comunicatul guvernului de la Chișinău, care nu acceptă ca viitorul cetățenilor săi „să facă obiectul unor jocuri de culise duplicitate și periculoase, care subminează securitatea națională și principiile statalității“. Totodată, Guvernul Republicii Moldova a făcut apel la comunitatea internațională să-și folosească influența asupra României pentru ca aceasta să-și readucă interesele în albia firească a unor relații de bună vecinătate și înțelegere.

În acord cu UE

Președintele Traian Băsescu a anunțat pe 9 martie la Bruxelles, că autoritățile române au luat decizia de a solicita asistență din partea Comisiei Europene pentru Legea cetățeniei. „Nu vrem ca o eventuală lege să afecteze interesele altor state ale Uniunii Europene“, a afirmat Traian Băsescu, într-o conferință de presă susținută la finalul lucrărilor Consiliului European de Primăvară. Cât privește relația dintre România și Republica Moldova, președintele a spus că țara noastră duce o politică de vecinătate corectă și nu sunt motive de ajustare a acestei relații. „Noi ducem o politică de vecinătate corectă. Atâta timp cât respectăm drepturile omului nu avem ce să ajustăm“, a spus Traian Băsescu.

Cuvânt dat - cuvânt luat

Pe 14 martie autoritățile de la Chișinău au anunțat oficial că își retrag acordul pentru deschiderea a două consulate românești la Bălți și Cahul. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene din Republica Mol-

dova a informat că a transmis Ambasadei României la Chișinău o Notă oficială în acest sens, informează Moldpres.

Deși ministrul moldovean de externe, Andrei Stratan, declara pe 7 martie că regimul de la Chișinău nu va mai permite României deschiderea celor două oficii consulare, fostul ministru român de externe Mihai-Răzvan Ungureanu a declarat în aceeași zi că Ministerul de Externe român nu a primit nicio notificare oficială în acest sens de la ministerul moldovean omolog.

Prin acest document, autoritățile moldovene și-au revocat nota precedentă, care se referea la acceptarea deschiderii a două birouri consulare ale Ambasadei României în orașele Bălți și Cahul, care să acorde vize de intrare în România cetățenilor Republicii Moldova. Deschiderea celor două consulate fusese inițial convenită cu președintele Vladimir Voronin, în timpul vizitei la Chișinău a președintelui român Traian Băsescu, la începutul anului.

Presă rusă dezvăluie culisele scandalului

„Lavrov - catalizatorul scandalului dintre Chișinău și București“ - titra cotidianul de la Moscova Nezavisimaa Gazeta în ediția sa din 16 martie afirmând că: „Serghei Lavrov a luat apărarea Moldovei la UE și astfel a declanșat un scandal între Chișinău și București“. „Relațiile dintre Republica Moldova și vecina ei cea mai apropiată România s-au deteriorat în asemenea grad în ultimul timp încât următoarea treaptă a evoluției acestora ar putea să fie doar ruperea relațiilor diplomatice între cele două țări“, apreciază publicația rusă, indicând că drept motiv pentru escaladarea tensiunilor în relațiile dintre „cele două state frățești au

Voronin în uniformă de general de miliție sovietic

servit o serie de declarații și acțiuni ale Bucureștiului, îndreptate spre alipirea Republicii Moldova la România“.

Potrivit Nezașvisimaia Gazeta, catalizatorul evenimentelor de la Prut a fost, fără să vrea, ministrul de externe al Rusiei, Serghei Lavrov. „Luând cuvântul la o reuniune a Comisiei Europene, șeful diplomației de la Moscova a repropus UE și SUA că nu reacționează la pretențiile teritoriale ale României - stat membru al UE - față de Republica Moldova“, scrie ziarul citat.

Surse din Ministerul rus de Externe au declarat pentru Nezașvisimaia Gazeta că, în realitate, Serghei Lavrov făcuse referire la România în contextul unei complet alte teme - amplasarea monumentelor dedicate fasciștilor în țările baltice. Potrivit sursei diplomatice, Lavrov menționase că Estonia nu este singura țară din UE în care se înregistrează o nostalgie după trecutul nazist. Bunăoară, o altă țară este România, unde s-a anunțat ridicarea unui monument în memoria generalului Antonescu, care a luptat în cel de-al doilea război mondial de partea Germaniei hitleriste și a fost implicat în masacrarea în masă a evreilor în Transnistria. Șeful diplomației de la Moscova a evocat în același context și faptul că, recent, un tribunal din București a recunoscut drept legitimă ocupația din 1941 a Basarabiei, după care la București au început să fie auzite declarații de felul „că o națiune ca moldovenii nu există“.

„Dacă e să-l credem pe Băsescu, anul viitor, întregul electorat moldovenesc ar putea deveni român. Atunci când Chișinăul a înțeles pericolul, atunci a trimis soli la Moscova“, scrie Nezașvisimaia Gazeta, care, citând surse oficiale, susține că Vladimir

Voronin a solicitat o întâlnire cu președintele rus Vladimir Putin, în această problemă. Întrevederea Putin-Voronin fusese programată inițial pentru luna ianuarie, apoi, a fost amânată pentru februarie, iar, apoi, a fost din nou amânată.

Voronin sare în brațele Moscovei

Pe 22 martie Parlamentele Rusiei și Republicii Moldova au reluat dialogul după o întrerupere de aproape cinci ani: o importantă delegație de deputați ruși aflându-se într-o vizită la Chișinău. În cadrul reuniunii Comisiei de colaborare interparlamentară moldo-rusă, președintele parlamentului Republicii Moldova, Marian Lupu, a declarat, potrivit BBC, că opțiunea proeuropeană a Chișinăului va rămâne neschimbată, întrucât aceasta este o problemă ce ar viza, mai degrabă, modernizarea internă a statului decât politica sa externă.

Integrarea europeană nu înseamnă însă trecerea pe un plan secund a relațiilor cu parteneri strategici, cum este Rusia, a ținut să precizeze Marian Lupu, subliniind că majoritatea problemelor care există în prezent în relațiile dintre Federația Rusă și Republica Moldova ar putea fi rezolvate în cadrul dialogului interparlamentar.

„Cred sincer că relațiile dintre legislatori vor ajuta țările noastre să elaboreze abordări comune ale celor mai importante probleme, deoarece activitatea comisiei interparlamentare constă nu doar în semnarea unei declarații comune, ci și în proiecte comune“, a afirmat președintele legislativului moldovean.

Voronin, din nou nemulțumit

Pe 23 martie președintele moldovean, Vladimir Voronin, a acuzat România că urmărește eliminarea țării sale prin diminuarea limbii și culturii Republicii Moldova și acordarea „în masă“ a cetățeniei române cetățenilor moldoveni.

El a adăugat că relațiile cu Rusia, încordate ca urmare a supozițiilor că Moscova a susținut vreme îndelungată o rebeliune în estul Moldovei, s-au îmbunătățit, ceea ce înseamnă că s-au îmbunătățit și perspectivele de soluționare a conflictului din Transnistria.

„De-a lungul secolului al XX-lea, România a avut un interes constant față de pământul nostru, de teritoriul nostru. Din acest motiv, ei duc acum o politică naționalistă și unionistă. Este în curs o intervenție împotriva statalității Moldovei, a poporului, istoriei și limbii sale“, a afirmat președintele de la Chișinău. „Am crezut cândva că, odată ce România devine membră a Uniunii Europene, toate aceste pretenții naționaliste bazate pe un cod genetic românesc vor dispărea. Însă lucrurile merg exact în sens opus“, a declarat Vladimir Voronin într-un interviu acordat agenției Reuters.

„Limba moldovenească este mama limbii române. A o numi limba română echivalează cu a falsifica istoria și a-ți dezamăgi propria mamă. Și nu trebuie să facem așa ceva“, a arătat președintele Voronin afirmând că Rusia este „un partener strategic“ iar relațiile dintre Chișinău și Moscova „sunt pe cale să se îmbunătățească“.

Marota moldovenismului

Pe 26 martie președintele Voronin, a semnat decretul privind constituirea Comisiei naționale pentru pregătirea editării Enciclopediei Moldovenești. „Având în vedere nivelul actual de dezvoltare a societății, conștientizând importanța cunoștințelor enciclopedice pentru formarea unei personalități multilaterale dezvoltate, în scopul facilitării accesului publicului larg la informații din diverse domenii și în temeiul art. 94 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova a decretat constituirea Comisiei Naționale pentru Pregătirea Editării Enciclopediei Moldovenești“ se afirmă în decret. Conform acestui document Comisia națională va prezenta guvernului, în termen de trei luni, Planul de acțiuni pentru pregătirea editării Enciclopediei Moldovenești. Guvernul de la Chișinău va aproba Planul de acțiuni și va examina posibilitatea de a finanța editarea Enciclopediei Moldovenești. (Sinteza realizată de Centrul de Studii pentru Resurse Românești)

Alegeri locale în Basarabia pe 3 iunie

Parlamentul de la Chișinău a stabilit pe 23 martie data de 3 iunie ca dată pentru alegerile locale din Republica Moldova. Comuniștii au renunțat să mai organizeze alegeri pentru primăria Chișinăului în ultimii ani datorită faptului că Dorin Chirtoacă amenința să câștige alegerile în fața contracandidatului susținut de putere.

Cu ocazia votului pentru stabilirea datei alegerilor deputații din Alianța „Moldova Noastră”, care au părăsit sala în formă de protest față de sistarea transmiterii în direct a ședințelor plenare ale Legislativului. Proiectul de hotărâre privind stabilirea datei de 3 iunie pentru desfășurarea alegerilor, a fost înaintat de către deputații Eugenia Ostapciuc, Iurie Roșca, Vladimir Filat, Vlad Cubreacov și Serafim Urecheanu. Potrivit președintelui Comisiei juridice pentru numiri și imunități, Vladimir Țurcanu, data alegerilor a fost stabilită în legătură cu expirarea la 25 mai a mandatelor primarilor și consilierilor în consiliile locale.

Până în prezent, patru formațiuni politice și-au anunțat candidații la funcția de primar al municipiului Chișinău. Partidul Liberal va merge în alegeri cu Dorin Chirtoacă, Partidul

Campaniile electorale de la Chișinău sunt dominate prin brutalitate de comuniști, care blochează orice posibilitate de exprimare a Opoziției

Democrat - cu Vladimir Filat, Partidul Social-Democrat - cu Eduard Mușuc. De asemenea pentru funcția de primar de Chișinău ar putea candida liderul Partidului Național Liberal,

Vitalia Pavlicenco. Pentru fotoliul edilului capitalei va lupta și președintele Asociației chișinăuienilor „Casa noastră Chișinău”, Oleg Oniscenco.

Românii timoceni își caută drepturile în Justiție

Românii din Valea Timocului au anunțat pe 21 martie că urmează să acționeze în judecată Guvernul de la Belgrad, pentru refuzul de a înregistra oficial Consiliul Național al Românilor din Timoc (CNMR), transmite Romanian Global News. „Nu cerem mai mult decât alte minorități. Sunt români care știu și care nu mai vor să tacă. Mergem pe calea legii”, ne-a declarat președintele CNMNR, Zivoslav Lazic. Curtea Supremă de Justiție de la Belgrad trebuie să anunțe decizia în cazul înregistrării în termen de două luni. Obstrucționarea din partea autorităților sârbe este evidentă. Sârbii au cerut scoaterea limbii române ca limbă maternă din statutul Consiliului și înlocuirea cu limba vlahă - o limbă inexistentă.

Mai mult Guvernul de la Belgrad a preferat să înregistreze oficial un Consiliu Național al Egiptenilor, care au depus o cerere în mai 2005, ulterior celei depuse de CNMNR. Motivația oficială privind lipsa unui cadru

legislativ pentru înregistrarea CNMNR, după separarea Serbiei de Muntenegru este nejustificată. „Pentru prima dată în istorie românii din nord-estul Serbiei încearcă să-și construiască propriile instituții”, a explicat vicepreședintele CNMNR Predrag Balasevic. El a atras atenția că toate organizațiile românești sunt supuse la presiuni de autoritățile locale. „Totdeauna există o suspiciune asupra noastră. Sârbii văd o chestiune naționalistă și subversivă”, a mai spus Balasevic.

Problemele românilor timoceni

Afirmările au fost făcute în cadrul unei conferințe de presă susținută la Belgrad, în care conducerea CNMNR a prezentat opiniei publice problemele cu care se confruntă privind înregistrarea oficială. Președintele CNMNR Zivoslav Lazic a transmis un mesaj

clar, printr-o formulă tradițională a timocenilor „În pace”. Spre deosebire de alte minorități din Serbia, timocenii au încercat să-și câștige drepturile pe cale pașnică. „Vlahii au fost întodeauna un element stabilizator în Serbia. Autoritățile au avut un comportament incorect, care urmărește asimilarea noastră. Nu cerem mai mult decât alte minorități. În secolul XXI nu se mai poate pune problema ca acum un secol”, a spus Lazic. Din 1833, când sârbii au ocupat Timocul, au dus o politică concertată de deznaționalizare. Românii au pierdut chiar și privilegiile pe care le-au avut sub stăpânirea otomană, au pierdut școli și biserici construite chiar de ei. În prezent, Belgradul a trecut la crearea unei diversii, încercând să creeze o separare artificială vlah-român. În limba lor vlahii își spun „rumân”. Folosirea termenului de vlah, aplicat de autorități, crează confuzie pentru că vlahii sunt numiți și aromânii din Albania, Macedonia, Grecia, sau istoromânii din Croația. (RGN)

Românii din Bulgaria vor liceu la Vidin

Mai mulți lideri de opinie ai comunității românești din Bulgaria susțin înființarea unui liceu român la Vidin, informează Romanian Global News. Singurul liceu cu predare în limba română funcționează la Sofia. În realitate, este român doar cu numele pentru că aici limba română se studiază patru ore pe săptămână ca limbă străină, iar majoritatea elevilor sunt bulgari. Cursul de limbă română este frecventat doar de 12 elevi și sunt ani în care cursul nu se predă din lipsă de elevi.

Distanța dintre Sofia și Vidin

Românii din zona Vidinului, unde este concentrată comunitatea românească, nu-și trimit copiii la Sofia din cauza distanței și a condițiilor improprii din cămine. Ventsislav Stanev, directorul celui mai mare liceu din Vidin, Țar Simeon Veliki, care este de origine română, consideră că există suficienți elevi care s-ar înscrie la un liceu român în Vidin. Întrucât multe școli din satele învecinate s-au desființat din lipsă de copii, cei rămași studiază în școlile din Vidin. Satele sunt aproape pustii, pentru că tinerii au fost goși de sărăcie la muncă, în Occident. O astfel de inițiativă presupune implicarea autorităților române, dar până acum acestea au tratat problema comunității românești din Bulgaria cu indiferență, și în unele cazuri cu teamă de a nu-i supăra pe omologii bulgari. Orașul Vidin are numeroase licee private, iar în unele se studiază în limba italiană, spaniolă, engleză etc. În condițiile în care autoritățile române nu se sesizează și nu fac niciun demers, inițiativa privată rămâne una din soluțiile pentru reînființarea liceului român din Vidin. Din păcate, vârfurile intelectuale izvorâte din rândurile românilor în perioada comunistă, care ar putea contribui la materializarea inițiativei, sunt indiferente la problemele românilor.

Cartier românesc la Vidin

Chiar primarul Vidinului este pe jumătate român. În perioada interbelică liceul român era o instituție de elită, dar a fost desființat ulterior de regimul comunist din Bulgaria. La Vidin a funcționat și un consulat român. Orașul are chiar și un cartier românesc, Combair, căruia bulgarii îi spun „cartierul vlah”. Aproximativ 4.000 de români trăiesc în

Combair. „Demult a fost ca un sat românesc. Oamenii nu șiau bulgărește. „Eu când m-am dus să învăț la școala bulgărească mă arătau cu degetul și îmi spuneau vlahi. Și în armată am suferit același tratament”, își amintește cu durere Ștefan din Combair. Pentru ai feri pe copii de un complex de inferioritate, multe familii nu și-au mai învățat copiii să vorbească românește. Bulgarii spun că „vlahii” sunt mai de jos. Când mergeau la școală, copiii români învățau limba bulgară într-un an pregătitor, dar aveau un accent specific care atrăgea atenția colegilor bulgari. Închiși sub umbrela comunistă aproape 50 de ani, românii din Bulgaria au trecut printr-un proces cumplit de deznaționalizare. Locuitorii de la sate, care nu șiau limba bulgară, au fost forțați să o învețe chiar dacă erau bătrâni. Profesorii de la liceul Simeon Veliki, care au rădăcini române, se ferec și acum să vorbească în limba lor de față cu copiii și colegii. „Vorbim în limba noastră doar când ne întâlnim undeva în oraș, la diverse sărbători sau în casă”, povestește profesorul Iulian Anghel, care predă cursuri de limba română - denumite cursuri de limbă și civilizație pentru a evita problemele cu autoritățile bulgare.

Fără drepturi

Deoarece cei aproximativ 150.000 de români din Bulgaria nu sunt recunoscuți ca minoritate, ei nu au dreptul la școală în limba română. Bulgarii spun că românii vorbesc „vlaski”, dar ei vorbesc curat românește. În orașul Vidin și în cele aproximativ 30 de sate românești din această zonă se vorbește peste tot românește: la piață, la recepția hotelului, la benzinărie etc. În sate, locuite în mare parte de bătrâni care nu cunosc limba bulgară prea bine, se vorbește numai românește. Ai senzația că ești în România. Deși au aderat la UE, bulgarii continuă să se comporte față de minoritatea română într-o manieră demnă de Evul Mediu. Nu respectă nici măcar drepturile pe care românii din dreapta Dunării le-au avut în perioada dominației otomane, școală și slujbă religioasă în limba lor. Mai mult, autoritățile bulgare i-au acuzat recent pe români că acționează: „în direcția instaurării dominației române pe malul drept al Dunării”. Orice tentativă de câștigare a drepturilor elementare, recunoscute în plan european, este interpretată ca un act de separatism. (RGN)

Vidin - cultura românească la canal

Centrul Cultural Românesc din orașul Vidin se găsește în fosta toaletă a primăriei orașului - o locație cu o suprafață de doar 10 metri pătrați - fiind administrat de Ivan Juvetov, fostul lider al Asociației Vlahilor din Bulgaria și fost funcționar al primăriei din Vidin. La fel ca și Serbia, nici Bulgaria nu recunoaște existența unei minorități românești la sud de Dunăre. Conform surselor ZIUA, Ivan Juvetov a reușit să convingă primăria orașului Vidin să susțină financiar prezența acestui - chipurile - Centru Cultural Românesc. La schimb, primăria orașului Calafat a susținut deschiderea unui Centru Cultural Bulgăresc - care a primit ca sediu un spațiu generos în muzeul de artă al orașului.

Recent, chiar Ivan Juvetov a afirmat că „a început să cadă gresia de la sediul” - sediul Centrului Cultural Românesc din Vidin - un semn cât se poate de clar al interesului acordat culturii române. Același Ivan Juvetov a reușit împreună cu președintele Comunității Românilor din Bulgaria, Serafim Hristov, să deturneze în interes personal un important fond de carte destinat înființării unei biblioteci românești la Vidin - se pare că volumele dispărute au fost comercializate. Sursele ZIUA susțin că cei doi parteneri - Juvetov și Hristov - sunt responsabili și de promovarea la studii în România, cu burse oferite de autoritățile de la București, a unor studenți de origine etnică bulgară, dispuși să achite o taxă de 2000 de euro (aproximativ 4000 de leva). În același stil mercantil, Juvetov căuta la începutul acestui an elevi dornici să învețe limba română pentru doar 200 de leva (100 de euro) de persoană.

Una peste alta Juvetov nu se poate hotărî dacă este vlah sau român - acțiunile sale mai degrabă împiedicând dezvoltarea culturală a românilor din Bulgaria - blocând astfel și recunoașterea minorității române. Rămâne de văzut cum înțelege partea bulgară derularea acestui parteneriat cultural păstrându-l la loc de frunte pe Ivan Juvetov. (ZIUA)